

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Ing. J. K.**, bývajúceho v P., proti odporkyni **Ing. S. K.**, bývajúcej v B., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. Ladislavom Sirankom, advokátom so sídlom v Bratislave, Vajnorská 89, **o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu**, vo veci návrhu odporkyne na obnovu konania Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 25 C 113/99, vedenej na tomto súde pod sp.zn. 10 C 108/2008, o dovolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2011 sp. zn. 3 Co 97/2011, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2011 sp. zn. 3 Co 97/2011 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, uznesením z 31. marca 2011 sp. zn. 3 Co 97/2011 odmietol odvolanie odporkyne (dovolací súd, na rozdiel od súdov nižších stupňov, zachováva označenie účastníkov konania podľa ich procesného postavenia v pôvodnom konaní – pozri V/68) proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V zo 4. októbra 2010 č. k. 10 C 108/2008-181, ktorým bol zamietnutý jej návrh na obnovu konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 25 C 113/99. Odmietnutie odvolania odôvodnil krajský súd jeho oneskoreným podaním. Vychádzal z toho, že odporkyňa prevzala prvostupňové uznesenie dňa 9. decembra 2010 a pätnásťdňová lehota na podanie odvolania jej preto uplynula 27. decembra 2010. Ak teda odporkyňa podala odvolanie osobne na súde dňa 30. decembra 2010, urobila tak oneskorene.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala odporkyňa dovolanie. Žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu, že odmietnutím odvolania jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Podľa odporkyne nie je správny záver odvolacieho súdu, že podala odvolanie voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava V zo 4. októbra 2010 č. k. 10 C 108/2008-181 až dňa 30. decembra 2010, teda oneskorene. Tvrdila, že odvolanie podala včas, dňa 27. decembra 2010, telefaxom a podanie, ktoré doručila osobne súdu dňa 30. decembra 2010, bolo originálom telefaxového podania z 27. decembra 2010, doplneného v zmysle § 42 ods. 1 veta tretia O.s.p. do troch dní.

Navrhovateľ sa k dovolaniu odporkyne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V danom prípade sa nejedná ani o zmeňujúce, ani o potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu. Dovolateľkou je napadnuté uznesenie krajského súdu o odmietnutí jej

odvolania ako oneskorene podaného podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., a preto dovolanie podľa § 239 O.s.p. nie je prípustné.

Ak je súdne konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. So zreteľom na odporkyňou tvrdenú procesnú vadu sa osobitne zameral na otázku splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký vadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdom konaní (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.) za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí odvolania z dôvodu jeho oneskorenosti, keď záver súdu o tejto otázke nebol správny.

Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je touto vadou postihnuté. Dovolací súd totiž odmietol odvolanie odporkyne, hoci pre také rozhodnutie neboli splnené podmienky.

Podľa § 204 ods. 1 veta prvá O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Podľa § 57 ods. 1 O.s.p., do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Podľa § 57 ods. 2 veta druhá O.s.p., ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je

posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Podľa § 57 ods. 3 O.s.p., lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. Podľa § 42 ods. 1 O.s.p., podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

Z uvedeného vyplýva, že aj odvolanie podané telefaxom, ktoré bolo do troch dní doplnené predložením originálu, má účinky riadne a včas podaného odvolania.

Z obsahu spisu je zrejmé, že v danom prípade bolo uznesenie okresného súdu doručené dovolateľke dňa 9. decembra 2010 a v zmysle ustanovenia § 57 ods. 1 O.s.p. dňom 10. decembra 2010 jej začala plynúť zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania, ktorá uplynula 24. decembra 2010, no keďže tento deň pripadol na sviatok, koniec lehoty sa podľa § 57 ods. 2 veta druhá O.s.p. posunul na 27. decembra 2010, t. j. najbližší nasledujúci pracovný deň.

Odvolačí súd založil svoj záver o oneskorenosti podania odvolania odporkyňou na tom, že táto osobne doručila na súd odvolanie až 30. decembra 2010. Odporkyňa ale predložila dovolaciemu súdu podrobný rozpis hovorov vyhotovený 6. júla 2011 Orange Slovensko, a.s., podľa ktorého rozpisu dňa 27. decembra 2010 o 23:22 hod. v rozsahu 4 minúty a 52 sekúnd došlo ku kontaktu medzi telefonickou stanicou zamestnávateľa odporkyne a telefonickou stanicou s číslom, ktoré je telefaxovým kontaktom na Okresný súd Bratislava V. Keďže telefaxové podanie odporkyne z 27. decembra 2010 adresované súdu prvého stupňa v spise súdu nie je založené, dovolací súd zisťoval pomocou súdu prvého stupňa okolnosti prenosu hovoru alebo správy zo dňa 27. decembra 2010 na telefonické číslo, ktoré je telefaxovým kontaktom na Okresný súd Bratislava V. Vykonaním šetrením sa ale nepodarilo zistiť, či podanie bolo súdu v deň 27. december 2010 aj doručené. Potrebný zoznam (výpis) prijatých telefaxových správ v uvedený deň telefonickou stanicou, ktorá je telefaxovým kontaktom, sa nepodarilo zabezpečiť, keďže prijaté správy sa v pamäti

príslušného telekomunikačného zariadenia archivujú iba po dobu 3 dní. Zoznam (výpis) telefaxových správ sa súdu nepodarili získať ani od operátora telekomunikačnej siete.

Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte, pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. V prípade, ak súd nemá záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (tak napr. m.m. III. ÚS 331/04 a III. ÚS 249/08).

Tieto skutočnosti a závery viedli dovolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci treba vychádzať z predpokladu, že odporkyňa podala odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa včas, pretože v konaní nebolo mimo rozumných pochybností preukázané, že odporkyňa tak neurobila.

Dovolací súd k veci navyše poznamenáva, že tomu, že odporkyňa skutočne zaslala odvolanie telefaxom, nasvedčuje aj to, že odporkyňa aj iné podania obsahujúce návrh vo veci samej v tejto právnej veci urobila týmto spôsobom.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že ak odvolací súd odvolanie odporkyne odmietol ako oneskorene podané, odňal jej právo, aby na základe jej včas podaného odvolania bolo ňou napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa preskúvané odvolacím súdom (porovnaj R 23/1994; 37/2007 ZSP).

So zreteľom na vadu, ktorá napĺňa skutkovú podstatu ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., je dovolanie odporkyne prípustné a zároveň tiež dôvodné. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 OSP).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. augusta 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Patrícia Špacírová